Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliiton julkaisu

N:o 1/1988 **JOUKKOKIRJE**

KEVÄTKURSSIN TERVEHDYS.

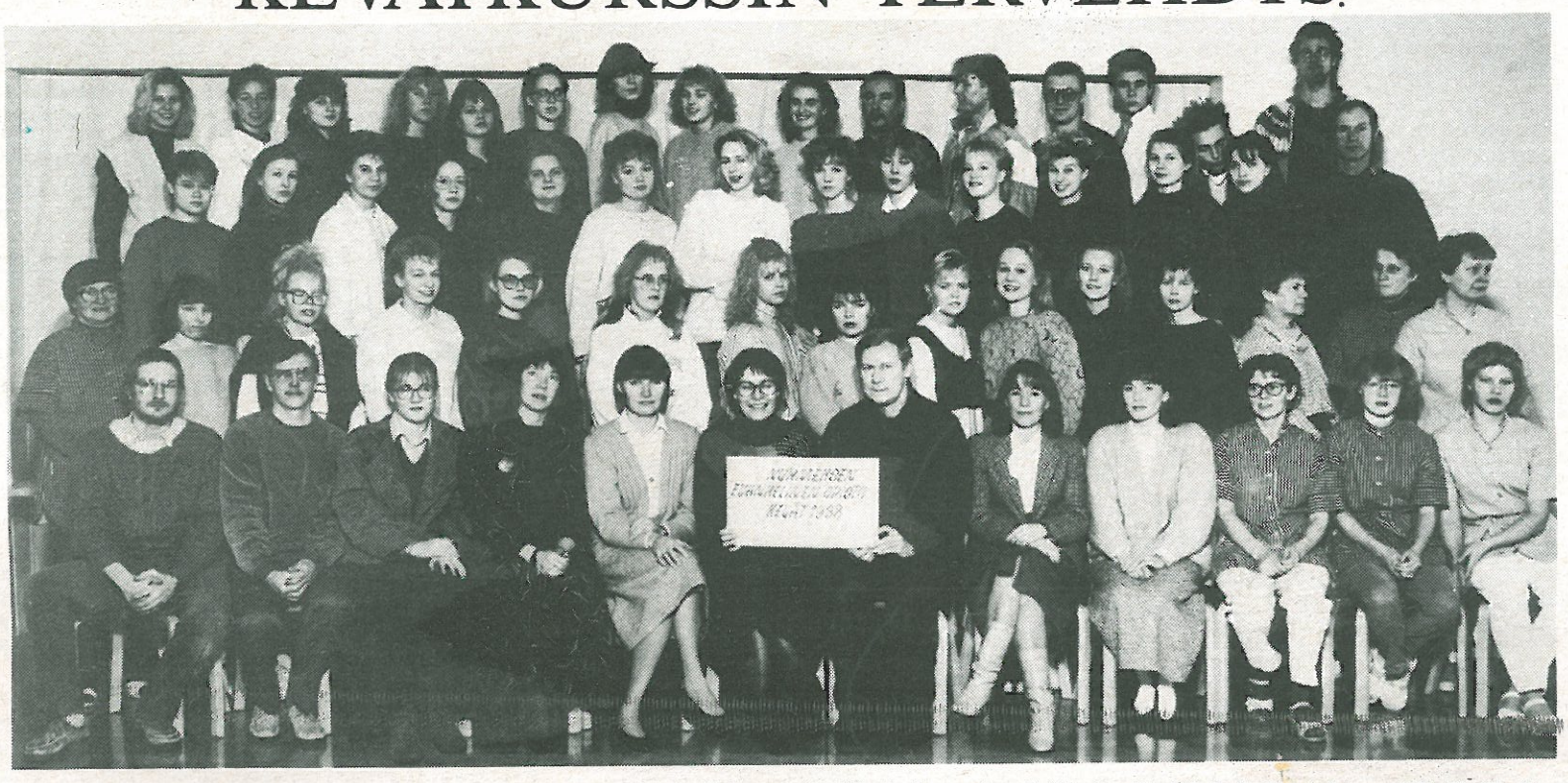

Takarivissä vasemmalta: Sari Heikkinen, Sanna Laaksonen, Tarja Heikkilä, Annamari Vesterinen (t), Maija Nikula, Anne Huotari (t), Kaisa Porras, Sirpa Laurikainen, Ilona Timonen (k), Kari Kilpeläinen (t), Jukka Tamminen (t), Timo Rummukainen, Mika Lehrbäck, Markus Myllyniemi, Kim Nyman (t). Kolmannessa rivissä vasemmalta: Päivi Halme, Hanna Heiskanen (t), Eeva Anteroinen, Päivi Halkola, Sari Salmela (k), Seija Lamminaho (t), Seija Haaga (t), Sari Kemiläinen, Regina Haapaniemi (t), Eeva-Riitta Huttunen (t), Maaria Myllyniemi (t), Niina Kontinen, Riikka Parviainen, Olavi Alatalo. Toisessa rivissä vasemmalta: Aino Kortelainen (siivooja), Heli Pasanen (t), Soile Kytökorpi, Sari Hörkkö, Minna Kukkonen, Ritva Penttinen, Marika Paavilainen (t), Jaana Hämäläinen, Tarja Viitala, Marja-Leena Seppä, Marika Pietilä, Leila Rantalainen, Eila Kotila (k), Kirsti Martikainen (siivooja), Riitta Väätäinen (emäntä). Eturivissä vasemmalta: Ahti Pitkänen (taiteilija), Vesa Kaskinen, Paula Tuohino (kudonnan opettaja), Cris Holton (englanninopettaja), Maija-Liisa Pasanen (saksanopettaja), Kyllikki Tiensuu (rehtori), Paavo Kukkonen (yleisaineiden opettaja), Marja-Leena Laakso (ruotsinopettaja), Kaija Lätti (kurssisihteeri), Irma Kuittinen (keittäjä), Mervi Hampinen (keittäjä), Kaija Lohtander (keittäjä).

t = taideaineitten ryhmä (13 opiskelijaa), k = käsityöryhmä, (3 opiskelijaa), muut opiskelijat vieraitten kielten ja matkailualan linja (23 opiskelijaa).

Nuutinpäivästä pääsiäiseen - kansanuskomuksia ja tapoja

Edellisessä kirjoituksessani siteerasin ruotsalaisten tutuinta joululaulua, jossa mainitaan että joulu kestää pääsiäiseen asti: "...och julen varar än till Påska..." Mutta tämä ei ole aivan totta. Heti laulun seuraavassa rivissä todetaan, että onhan vielä laskiainen joulun ja pääsiäisen välillä: "men det är inte sant, men det är inte sant, för där emellan kommer fastan."

Nykyruotsalaiselle laskiainen tarkoittaa laskiaispullia ja laskiaisrisuja. Aloitetaan laskiaispullilla, joilla on monta eri nimeä Ruotsin eri maakunnissa, em. "fastlagsbulle, fettasdagsbulle, semla, hetvägg". Alun perin niitä syötiin ainoastaan laskiaistiistaina elikkä viimeinen päivä ennen paastoaikaa. Nykyään niitä myydään koko kevään aikana. Jopa heti joulupäivien jälkeen voi lukea leipurin ilmoitukssista sanomalehdissä että nyt saa laskiaispullia! Mainittakoon, että Tukholman alueella niitä myydään ainoastaan tiistaisin. Tavallista on, että laskiaispullia syödään joka tiistai laskiaisen aikana.

Laskiaispulla koostuu vehnäsämpylästä, joka on täytetty mantelimassalla ja kermavaahdolla. Niitä syödään joko sellaisenaan tai lusikalla lautaselta, jossa on kuumaa maitoa.

Laskiaispullien lisäksi lähes kaikki ruotsalaiset keräävät koivunoksia. Niitä koristellaan erivärisillä höyhenillä ja pannaan maljakkoon, jotta ne puhkeaisivat vihreiksi kevättä odotettaessa.

Laskiaisen päättyessä tulee Marian Ilmestyspäivä, "Marie Bebådelsedag". Sinä päivänä syödään Ruotsissa vohveleita hillon ja kermavaahdon kera. Siihen on ihan kielellinen selitys. Koska 25. maaliskuuta kutsutaan ruotsiksi myös "Vårfrudagen" ja kansan suussa ovat "r" ja "f" assimiloituneet ja siitä on tuluut "Våffeldagen".

Pääsiäisaikaan liittyi ennen vanhaan noituutta ja uskottiin noitiin. Noidat kokoontuivat Blåkullassa ("Sinikukkulassa") pääsiäisaikana. Blåkullaan noidat lensivät luudilla. Kiirastorstain yö oli kaikkein vaarallisin. Silloin noidat lentelivät ja ihmiset piirsivät ristejä oville ja panivat pellit kiinni, ettei vain joku noita-akka putoaisi savupiipun läpi tupaan. 1600-luvulla olivat noitavainot tavallisia Ruotsissa. Noidiksi epäillyt olivat vanhoja akkoja, jotka olivat perehtyneitä lääkitsemiseen, ja heitä poltettiin roviolla. Ainoa muisto tältä hirveältä ajalta on, että kiirastorstaina lapset pukeutuivat pääsiäisnoidiksi. Kirjavissa vaatteissa ja huiveissa, kahvipannu kädessä he käyvät kyläs-sä ja keräävät namuja tai rahaa.

Länsi-Ruotsissa, nimenoman Länsi-Göötanmaalla, mistä itse olen kotoisin, poltetaan pääsiäisaattona kokkoa.

Pääsiäisenä syödään tietysti munia. Siihen on vanhat perinteet. Ennen vanhaan oli talvella vaikea saada munia, mutta keväällä kanat alkoivat taas munia. Katolisena aikana oli myös kielletty syömästä munia paastonaikana. Joten pääsiäisaattona voi taas alkaa munien syömisen. Munat maalataan tai värjätään. Vanhemmat yleensä ostavat pahvista tehtyjä kirjavia munia ja täyttävät namuilla ja piilottavat niitä, jotta lapset saavat niitä etsiä.

Toisena pääsiäispäivänä sai taas vapaasti leikkiä ja juhlia. Etelä-Ruotsissa ovat erilaiset munaleikit vieläkin tavallisia. Munien rullaaminen on ehkä yleisin. Pannaan munia rullaamaan alas lankkua ja se, jonka muna pääsee pisimmälle, on voittanut. Tai sitten niitä pannaan rullaamaan pienessä mäessä tai vastaavassa.

Toinen munaleikki, joka vielä on tavallinen, on munanrikkominen "äggpickning". Se tapahtuu näin: Kaksi henkilöä pitävät keitettyä munaa kädessään. Sitten he lyövät munat yhteen. Se jonka muna menee molemmista päistä rikki, on hävinnyt.

Muniin liittyy myös kaikenlaista taikauskoa. Lopuksi mainitsen joitakin esimerkkejä.

— Jos sai munien keittovettä käsiin tuli känsiä.

— Jos tahtoi päästä irti jostakin taudista, piti ensin koskea johonkin pitkäperjantain munaan. Sen jälkeen muna haudattiin muurahaispesään. Sen ohi ei sitten saanut kulkea, ennenkuin oli varma, että muurahaiset olivat syöneet munan. Sillä se tauti hävisi.

— Viikatteet, joilla leikattiin heinää, pysyivät terävinä, jos mies käsissään rikkoi munan ja sitten söi sen kuorineen.

Terveisiä Japanista

Japanilainen taiteilijaryhmä tutustui Pohjois-Karjalassa Nurmekseen ja Lieksaan. Muusikkojäsenet, harpputaiteilija Mitsuyo Nishimura ja huilisti Hiroyuki Koinuman konsertoivat opistolla ja Lieksan kirkossa. Vierailusta lähemmin seuraavalla sivulla.

Hyvää Pääsiäistä toivotan kaikille Pirtin Viestin lukijoille.

Seuraavan kerran tapaamme Ruotsin vapun ja juhannuksen merkeissä. Ja erityisesti lupaan selostaa miten vappua vietetään täällä Upsalassa — ainoa kaupunki koko Ruotsissa, missä vappua todella vietetään.

Kirjoittakaa!

Keväisin terveisin Upsalasta toivoo

Hillevi Setrinen
Sernanders väg 11:533-34
752 62 Upsala
Ruotsi

KESÄLLÄ POHJOIS-KARJALAAN

Seigoro Ushimaru:

ISÄ MEIDÄN — MEIDÄN? ISÄ

Olen iloinen, että saan olla mukana näillä opiston toveripäivillä tänä marianpäivänä.

Minulla on monia henkilökohtaisia muistoja, jotka liittyvät tähän opistoon. Olin Suomessa opiskelemassa vuosina 1955 ja -56, ja silloin minulla oli tilaisuus vierailla useampaankin kertaan täällä opistolla. Kiivettyäni Kohtavaaralle uljas metso tervehti minua vaaran laella. Kerran lähdin opiston rannasta soutelemaan veneellä yksinäni ja auringon mukavasti lämmittäessä kävin pitkäkseni veneen pohjalle päiväunille. Aiheutin pelästyksen opiston väelle, kun he huomasivat tyhjän veneen kellumassa järvellä ja luulivat minun pudonneen veneestä ja hukkuneen.

Mieluisana muistona on myös tältä opistolta ensimmäinen adventti vuodelta 1955. Tuon adventtisunnuntain iltana puhuin opiston oppilaille: "Jos japanilaisesta nuoresta tulee kristitty, hänellä on monia vaikeuksia voitettavanaan. Nämä vaikeudet eivät ole ainoastaan sitä, että on vaikea ymmärtää raamattua. Hyvin monessa tapauksessa japanilaisen nuoren täytyy luopua perheestään ja omasta asuinympäristöstään, jos hän tulee uskoon, kastetaan ja jos hän aikoo liittyä kristilliseen seurakuntaan.

Lopetettuani puheeni, eräs opiston oppilas, nuori mies, käytti seuraavan puheenvuoron: "Olen kiitollinen pastori Ushimarulle puheesta. Me täällä Suomessa emme osaa kuvitellakaan niitä suuria vaikeuksia, joita japanilaisilla nuorilla on kristityiksi tullessaan. Tähän saakka rukoillessani Isä meidän rukousta, en ole paljoakaan ajatellut tuon **meidän**-sanan merkitystä. Mutta tästä lähtien rukoillessani muistan aina meidän sanan kohdalla japanilaisia nuoria ja rukoilen heidän puolestaan."

Liikutuin tämän nuorukaisen sanoista, ja jouduin tutkimaan sydämessäni, mitä minun Isä meidän rukouksessani on sisältynyt **meidän**-sanaan. Tämän jälkeen olen aina, kun olen yksin rukoillut Isä meidän rukousta, pysähtynyt Isä meidän sanojen jälkeen ja ajattelen hiljaa keitä tuon meidän-sanan sisälle halauaisin rukouksessani liittää.

Ystävät, muistakaa tästä lähtien rukoillessamme Isä meidän rukousta sisällyttää tuon meidän-sanan sisälle kaikkialla maailmassa elävät Jumalan perheen jäsenet.

(Puhe toveripäivillä marianpäivänä 1988).

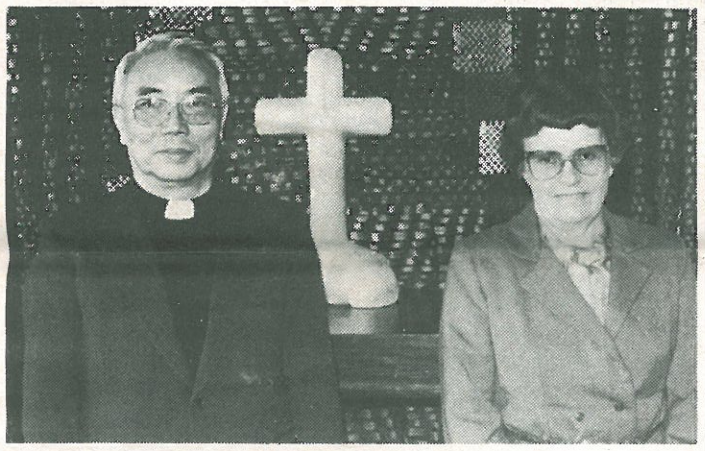

Toveripäivien aikana vieraillut japanilainen kristitty pappi Seigoro Ushimaru vaimonsa lähetystyöntekijä Hildan kanssa sunnuntain pääjuhlassa.

Kiintoisa japanilaisvierailu

Opistilla vierailleet eri alojen japanilaistaiteilijat esittelivät opiston oppilaille omien alojensa aihepiirejä suomea puhuvan harpputaiteilijan toimiessa tulkkina.

Nurmeksen evankelisen opiston oppilailla oli harvinainen tilaisuus osallistua suomalais-japanilaiseen kulttuurivaihtoon. Pohjoiskarjalaiseen vaaramaisemaan oli saapunut taiteilijaryhmä kaukaisesta idästä. Monipuoliset japanilaistaiteilijat sävähdyttivät taidoillaan ja itämaisella olemuksellaan.

Vierailuajatuksen "äiti" oli kristitty harpputaiteilija Mitsuyo Nishimura, joka on suorittanut diplomitutkintonsa Sibelius-Akatemiassa. Yhdessä miehensä keraamikkotaiteilija Norio Usuin sekä ystäviensä bambuhuilisti Hiroyuki Koinuman, kalligrafi rouva Yuyusi Hurutan, tekstiilitaiteilija rouva Akiko Sinyan ja rouva Sumiko Koinuman kanssa he toivat japanilaisterveisensä. Ilmaiskonserteissa kannettiin kolehti Japanin lähetystyölle.

Opiston käsityö- ja taideaineiden ryhmän jäsenille oli suotu rupatteluhetki vieraiden kanssa. Leppoisasti taiteilijat kertoivat kotimaastaan, sen tavoista ja kulttuurista — Mitsuyon toimiessa sujuvasti tulkkina.

Millainen on japanilainen asumismuoto?

— Se on hyvin länsimainen. Tokio on moderni suurkaupunki, jonka profiili on pilvenpiirtäjien lävistämä. Monet perinteet pirstoutuvat tällaisessa ympäristössä.

Mikä on japanilaisten herkkuruoka?

— Hampurilaiset ja muu amerikkalainen fast food...

Onko kaunokirjoitustaito Japanissa erillinen taiteenala?

— Kyllä...

Paljonko tällaisia taiteilijoita on?

— Melko paljon. Heille on käyttöä mainonnassa. Suomessa ammattinimike vastaisi lähinnä mainosgraafikkoa.

Miten japanilainen kalligrafia poikkeaa kiinalaisesta?

— Kiinalaiset ovat säilyttäneet kalligrafiaperinteensä puhtaampana. Siellä käytetään edelleen yleisimpänä piirtimenä tussisivellintä. Japanissa lyijykynä käy kalligrafian tekemiseen.

Millaista on japanilainen keramiikka?

— Valmistusmenetelmät ovat pitkälti samat kuin muuallakin maailmassa. Teollinen tuotanto asettaa omat ehtonsa. Japanilaisilla merkeillä on oma tehtävänsä keramiikassamme. Perinteisiä valmistustapoja on lukuisia.

Millainen soitin on bambuhuilu?

— Hyvin vanha ja arvostettu. Se on ollut japanilaisen yläluokan soitin. Keisarien hovissa kuultiin bambuhuilun sointia jo hyvin kauan sitten. Nykyään huilu ei instrumenttina ole kovin suosittu Japanissa.

Näin sanailivat sympaattiset japanilaisvieraat.

Opistoväellä oli tilaisuus nauttia kahdesti Mitsuyo Nishimuran ja Hiroyuki Koinuman konsertista — ensin opistolla ja seuraavana päivänä Lieksa-ekskursion päätteeksi. Taiteellisesti korkeatasoisia molempaiset, vaikkakaan ristiriitaisia tuntemuksilta ei kokonaan vältytty — niinkuin saadusta palautteesta voi aavistaa. Toisaalta olivathan kulttuuriset erot melkoiset.

Maanviljelijä Vilho Eemil Heikkisen muistolle

Vilho Heikkinen syntyi 1.8.1912 Nurmeksen Saramon Särkkälässä. Kansakoulussa ollessaan hän oli liittynyt raittiusosaston Toivonliittoon antaen raittiuslupauksen. Lupaus piti, hän ei koskaan ottanut alkoholia eikä tupakoinut. Raittius olikin perintöä jo kolmannessa polvessa. Uskovaiset vanhemmat ohjasivat lapsensa Jumalan tahdon tielle. Niinpä Vilho säilyi lapsuus-uskossa eikä nuorukaisenakaan eksynyt maailman huveihin ja synnin teille. Lopulliseen ratkaisuun Jumala johti hänet sairauden kautta. Nuoruudessa hän sairastui keuhkokuumeeseen; kuume vuoroin nousi ja laski, elämä horjui kuoleman rajoilla. Silloin Vilho lupasi Jumalalle: "Jos tervehdyn, tahdon todistaa toisillekin Herrastani." Saramolla toimi Evankelinen Nuorisoliitto aluksi Japanin lähetyksen, myöhemmin Nurmeksen evankelisen opiston hyväksi. Niissä tilaisuuksissa Vilho alkoi esittää uskonnollisia kertomuksia ja lukuja sekä liittyi laulukuoroon, joka esiintyi evankelisissa kesäjuhlissa ynä muissa yleisötilaisuuksissa.

Miehuusiässään Vilho toimi raittiuden edistämiseksi ollen Nurmeksen raittiuslautakunnan jäsenenä useita toimintakausia, osan ajasta puheenjohtajana. 50 vuotta hän ehti toimia Riihivaaran Raittiusyhdityksessä ollen sen puheenjohtajana 40 vuotta. Niissä tilaisuuksissa hän aloitti pitämään raittius- ja uskonnollisia puheita.

Kirkkolaulujuhlilla Vilho tuli tuttavaksi uskovaisen kodin tyttären Alma Okkosen kanssa. Helluntaina 1939 heidät vihittiin avioliittoon. Vilholla oli puolisoaan ja yleensä kaikkia naisia kohtaan kunnioittava asenne, ja hän oli neljän lapsen esimerkillinen isä.

Isänmaallismielisenä Vilho liittyi Riihivaaran suojeluskuntaan ollen myös sen poikaosaston johtaja. Niinpä hän joutui ensimmäisten joukossa lähtemään jo ns. YH:n aikana linnoitustöihin itärajalle, myöhemmin taistelemaan Rukajärven suunnalla. Rauhallisena ja uskovaisena miehenä ei olisi halunnut ketään vahingoittaa, mutta "kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta" oli velvollisuus puolustaa maatamme. Sielläkin Vilho pysyi vakaumuksessaan. Valtion "tarjoukset" eivät maistuneet. Kenttäpostikirjeissään hän kertoi turvaavansa Jumalaan, pyysi esirukousta kotiväeltä ja jokaisen kirjeensä lopussa kotiväen toivotti "Jumalan haltuun!" Jumala varjeli niin, että ammuksen räjähtäessä henki säilyi, vaikka lapaluu kohosi paikaltaan; sen ja jalkojen paleltumisen tähden Vilho palasi kotiin lievästi invalidina. Siitä huolimatta poikiensa pieninä ollessa hän yritti tehdä maatilansa töitä kuin terve mies.

Seurakunnan pyhäkoulua Vilho piti yli 20 vuotta, oli SLEY:n asiamies, tilasi lehtiä laitoksiin ja oli myös osaston sihteeri-rahastonhoitaja. Niissä — ja myös pyynnöstä seurakunnan tilaisuuksissa — hän piti puheita. Hänen keskeisin sanomansa oli kirkastaa Jeesusta Vapahtajana, että jokainen, joka Häneen uskoo, pelastuu. Puheilleen hän etsi todisteet lukemalla Raamattua ja Lutherin selityskirjoja.

Kun Nurmekseen alettiin suunnitella evankelista opistoa, Vilho liittyi jäseneksi kannatusyhdistykseen. Alusta lähtien opistoasiat tulivat hänelle rakkaiksi. Hän harmitteli usein vanhuuttaan, kun ei sen ja kotitöiden tähden voinut hakea opiston oppilaaksi. Mutta kannatusyhdistyksen kokouksessa hänet valittiin opiston johtokuntaan.

Kun opiston kirjasto paloi, Vilho lahjoitti kirjastoon useita nidoksia. Lisäksi hän osallistui opiston kursseille ja juhlille. Opisto muisti Vilhoa opistomerkillä, siniristikilvellä. Se oli hänen eniten arvostamansa merkki, koska hän sen perusteella sai kuulua opiston toveriliittolaisiin.

Vähitellen Vilhon sydän alkoi väsyä. Vilhon ollessa sairaalasta kotilomalla kerroin rukoilleeni päivittäin hänen kotiinpaluutaan. Vilho kiitti rauhallisesti rukouksistani, mutta lisäsi: "Olen minä jo tämän maailman nähnyt ja kokenut, mitä tämä on, joten voin jo lähteä taivaan kotiin Jeesuksen luo, jos niin on Jumalan tahto." Kasteen armoon ja Jeesuksen sovitustyöhön turvaten hän oli valmis lähtemään. Lähtö tulikin yllättäen. Edellisenä päivänä sairaanhoitaja kertoi veriarvojen ja sydämen toiminnan olevan normaaleja, joten hänet siirrettäisiin valvonnasta osastolle. Mutta seuraavana aamuna, 29.9.87 kello 8 Vilho oli nukkunut pois, sairaalan henkilökunnalle yllätyksenä, niin ettei edes ehditty soittaa kotiin.

Lokakuun 17. päivänä lääninrovasti Leevi Merikallio ja rovasti Toivo Salomaa siunasivat vainajan ylösnousemuksen aamua odottamaan. Muistotilaisuudessa monet ystävät puhuivat muistellen Vilhoa ja siunaten hänen muistoaan. Elina ja Tapani muistivat enoa musiikilla. Vilholle oli rakas Siionin kanteleen laulu 297. Mielestäni Vilhossa toteutuivat edellä mainitun laulun sanat:

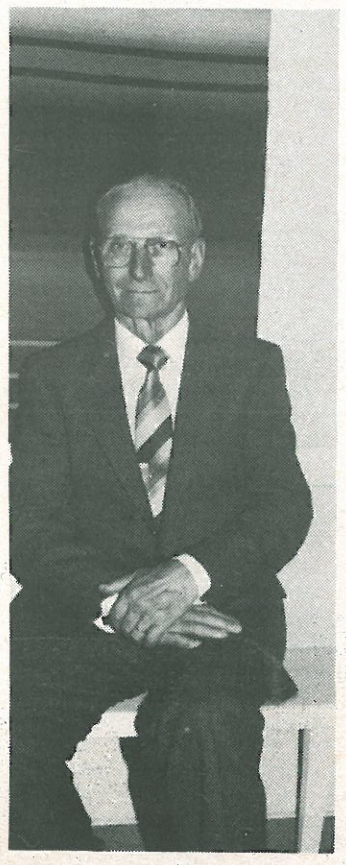

Herran oma elämässä
Herralle mä kuolenkin,
Hänen luonaan taivahassa
osani on ihanin.

Sisar Siiri

KESÄKURSSILLE NURMEKSEEN

20 VUOTTA TYÖTÄ OPISTON HYVÄKSI

Vesa Kaskinen

Opiston rehtori Kyllikki Tiensuu luovuttaa marianpäivänän juhlatilaisuudessa taloudenhoitaja Vesa Kaskiselle mitalin hänen työskenneltyään opistolla 20 vuoden ajan.

Kuinka tulit valinneeksi tämän työpaikan?

— Kotiseudulta Punkaharjulta ei löytynyt töitä, joten työnvälityksen kautta päädyin tänne.

Mitä kaikkea tehtäviisi kuuluu?

— Pääasiassa taloudenhoito ja kirjanpito sekä työntekijöiden vähyyden takia kaikki toimistorutiinit.

Työsi hyvät ja huonot puolet?

— Hyviä puolia: työ on monipuolista ja itsenäistä, työrytmi vapaata. Opiskelijoiden vaihtuminen on sekä hyvä että huono asia, homma ei "juutu", mutta lisää työpaineita. Työn huonoja puolia ovat töiden ruuhkautuminen ja vähäinen henkilökunta.

Miten työsi on muuttunut näiden vuosien aikana?

— Työ on muuttunut perusteellisesti. Tulin tänne kanslistiksi, jolloin töinäni olivat toimistorutiinit ja kirjanpito rehtorin, silloisen johtajan alaisena. Kesäkursseja ei ollut aluksi ollenkaan, kesäaikana oli rauhallista ja toimiston (joka silloin sijaitsi nykyisen rehtorin talossa), saattoi siirtää ulos aurinkoon; puhelin ikkunalaudalle ja itse aurinkoa ottamaan!

Miten opiston elämä yleensä on muuttunut tänä aikana?

— Ennen opiskeltiin koko talven kestävällä perusoppijaksolla; (v. -76 aloitettiin lyhytkurssit). Opiskelijoita oli enemmän; keskimäärin 60—70 ihmistä ja he olivat nuorempia 15—18-vuotiaita (ja ongelmiakin oli enemmän...). Ensimmäisten ylioppilaiden tulo opistoon v. -74—75 oli uutisarvoinen juttu! Oppilasasuntola sijaitsi ennen tulipaloa opistorakennuksessa, pojat asuivat alhaalla ja tytöt ylhäällä. Opiskelijat menivät kiltisti kymmeneltä illalla nukkumaan...

Miten aiot juhlia 20 vuoden taipalettasi opistossa?

— Henkilökunnan palaverissa tuli jo juotua kakkukahvit; juhlinta sujuu lähinnä työn merkeissä.

Anne Huotari,
Heli Pasanen ja
Annamari Vesterinen

Irma Kuittinen

Keittäjämme Irma Kuittinen on ollut alalla 20 vuotta (eikä uskonut jatkavansa kahtakymmentä vuotta eteenpäin). Hän oli oppilaana opistossamme 1966—67, kävi sen jälkeen keittäjän peruskurssin sekä suoritti laitoskeittäjän tutkinnon.

Irman työ on 8-tuntista ilta- ja aamuvuoroissa. Välillä tehtävä viikonlopputyö ei häntä aina miellytä. Työ sinänsä on vaihtelevaa eikä missään nimessä yksitoikkoista. Välillä päivät ovat pitkiä ja kiireisiä.

Yleensä emäntä suunnittelee ruokalistan, mutta keittäjä voi sanoa mielipiteensä asiasta, ja tänä vuonna Irma onkin ollut suunnittelussa mukana.

20 vuoden aikana työ on muuttunut melko paljon. Ennen ei ollut esimerkiksi koneita, jotka olisivat helpottaneet keittiötöissä. Jos Irma saisi esittää parannusehdotuksia, hän muuttaisi koko keittiön ruokasaleineen kellarikerrokseen, jottei keittiöstä tuleva häly ja haju haittaisi isossa salissa työskenteleviä. Silloin ei myöskään tarvitsisi juosta rappusia. Lisäksi hän toivoisi lisää uusia koneita.

Irmasta olisi mukavaa, jos oppilaat ja muut ruokailijat sanoisivat oman mielipiteensä ruoasta, joko hyvän tai huonon, silloin keittiö osaisi paremmin tehdä mieleistä ruokaa. Kysyessäni Irmalta, onko hänen mieleensä koskaan tullut jokin muu ala, hän kertoi nuorempansa ajatelleensa karjakkokouluun menoa. Muita mahdollisia töitä olisi puutarha-ala tai vanhusten parissa työskentely. Ilmeisesti kovin tosissaan hän ei ammatin vaihtoa ole ajatellut, koska loppujen lopuksi hän pitää työstään eikä hänestä ole paikallaan istujaksi.

Irma sanoi, että hänellä on työssään kovin suppeat tiedot, mutta eiköhän suurin osa oppilaista ole saanut mahansa täyteen ja ruoka maittanut. Eihän kukaan osaa aina tehdä kaikille mieleistä, ja makujahan on monia.

Keittäjämme Irma on varmasti ansainnut kiitoksensa 20 vuoden työn jälkeen.

KIITOKSIA PALJON, IRMA!

Mervi Hampinen

Nurmekselainen Mervi Hampinen toimii opistossamme keittäjänä. Hänen vuoden mittainen työsuhteensa päättyy 14. kesäkuuta 1988. Mervi on käynyt ammattikoulun kaksivuotisen keittäjälinjan, minkä jälkeen hän aloitti työt opistolla. Työ on enimmäkseen vastannut hänen ennakko-odotuksiaan keittäjän työstä, vaikka onkin raskasta. Hänen työnsä on klo 6.30 ja 18.00 välisenä aikana ja joskus myös viikonloppuisin tapahtuvaa vuorotyötä. Kysyessämme Mervilta, mitä hän ajattelee oppilaiden valituksista, hän sanoi sen harmittavan, sillä joskus tuntuu, että ruoassa on todella ollut vikaa. Meidän mielestämme useimmiten kuitenkin on kysymys oppilaiden makutottumuksista, joita ei toki kaikkia voi miellyttää.

UUSIA TYÖNTEKIJÖITÄ

Kymmenen kysymystä Marja-Leenalle

Kuka olet ja mistä olet kotoisin?

— Marja-Leena Laakso ja opetan ruotsia tällä opistolla. Syntyisin olen Tuusniemeltä, nykyisin kotipaikkani on Tukholma jossa olen asunut 20 vuotta.

Mitä olet tehnyt aikaisemmin?

— Toimin biokemian laboranttina kuusi vuotta, sitä aikaisemmin sähköalalla.

Perhesuhteet?

— Avioliitossa 18 vuotta ja meillä on 17-vuotias tyttö.

Harrastukset?

Ulkoilu, lenkkeily, käsityöt ja etenkin autoilu.

Milloin ja minkä takia tulit tänne?

— Tammikuussa kurssin alussa. Halusin tulla takaisin Suomeen ja tämän kaltainen työpaikka oli haaste, koska olen toiselta ammatiltani tulkki.

Mitä pidät Nurmeksesta?

— Ihana paikka!

— Sopivan kokoinen Tukholman jälkeen ja etenkin puhdas ilma, ei saasteita eikä pakokaasuja. Kouluyhteisö on erikoinen ja sen takia mukavaa vaihtelua.

Mitkä ovat tulevaisuudensuunnitelmasi?

— Viransijaisuus loppuu keväällä ja sen jälkeen jatkan ehkä Tukholman yliopistossa opiskelemalla kielenkääntäjäksi.

Mikä on ikävintä työssäsi?

— Materiaalin hankkiminen opetustyötä varten on hankalaa.

Entä hyvät puolet?

— Saa itse suunnitella tunnit ja todellakin näyttää mihin pystyy.

Mitä hyvää olet saanut tänään aikaan?

— Opetin oppilaille, mihin Tukholmassa voi soittaa hätätilanteessa ja miten selviytyä puhelinkeskusteluista ruotsiksi.

Hyvä Pirtin Viestin lukija!

Tämän numeron mukana saat myös opiston kesän 1988 kurssiesitteen. Tervetuloa kursseille!

Ohessa on myös tililleipanokortti Pirtin Viestin tilausmaksun maksamista varten. Pirtin Viestin tilausmaksu on tänä vuonna **25 mk.** Muista merkitä nimi ja osoite maksukorttiin!

Opiston toveriliitton jäsenet, siis entiset opiskelijat ja työntekijät, voivat samalla kortilla maksaa toveriliiton vuosijäsenmaksun 15 mk. Ainaisjäsenmaksun maksaneita asia ei koske, ei myöskään opiston kannatusyhdistyksen jäseniä, joiden maksu on jo kerätty aikaisemmin.

Kevättä

Hyvää tehnyt hiljaisen viikon olo opistolla on juuri päättynyt. Sen ohjelma — ja vain mukanaolokin antoi paljon. Ja varmisti ajatusta: Jos vain mahdollista, niin olen täällä ensi vuonnakin.

Ja jälleen kerran löytyivät ohjelman puitteissa Aaro Hellaakosken runot. Tällä kertaa kärsimyksen tunnoissa liikkuvat — Pitkäperjantai, Kipeä runo, Ääni lähellä, Ihmisen poika, Rukous — ja näihin liittyen kipeän yksinäisyyden Peilitanssi. Mutta olivat siellä toki kevään odotuksen riemulliset julistuksetkin. Ja monet sellaiset runot, joissa runoilija katselee maailmaa hymy silmäkulmassa — joskus aivan vahva nouru suupielessä ja kuitenkin vakavana tarkkaillen ihmisen olemista.

Hellaakoskesta on sanottu: Runoilija — tiedemies — kristitty. On helppo löytää "ihminen Hellaakoskesta" kaikki nämä nimikkeet.

Tässä palanen Kevään tulosta:

"Aurinko ampuu kultanuoliaan
päivä päivältä tihentyvin parvin,
päivä päivältä kauemmas pojoista kohti.
Jokaisen hangen harjalle ne sataa,
kylkeen jokaisen mäen,
kaikkien talojen akkunoissa ne välkkyvät,
jokaisen sydämen lävitse käyvät
jättäen jälkeensä hennon kipinän,
joka kytee ja kytee
ja paisuu liekiksi,
täyttäen jokaisen rinnan,
loistaen jokaisen ihmisen silmistä".

Voit hakea koko runon Hellaakosken Runoista ja nuo uutkin tuossa mainitut — ja sieltä täältä niiden väliltäkin.

Hyvän kevään ja tulevan kesän toivotusajatuksin:

"On paiste sydämissä. Ei silmäluomi estä,
kun jäiset kynttilätkään ei sulamatta kestä
ja pisarat on välkkymässä yhä vikkelämmin".

Kohtavaaran Kävijä

Toveripäivät 1989

Muistutamme jo tässä vaiheessa, että ensi vuoden toveripäivillä marianpäivänä 12.3. ovat juhlakurssilaisia vuosina 1948—1949, 1958—1959, 1968—1969 ja 1978—1979 opistossa opiskelleet. Heidän on syytä suunnitella aivan erityisesti matkaa opistolle tuona päivänä oman kurssinsa oppilaita tapaamaan.

Vuoden 1989 toveripäivien yhteydessä järjestetän jälleen SLEY:n lähetystyötä käsittelevä kurssi, tällä kertaa Kenianlähetyksen merkeissä.

EVANKELIUMIJUHLAT VAMMALASSA 1.-3.7.88

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y:n

TOIMINTAKERTOMUS

kaudelta 1987—1988

YLEISTÄ

Toveriliiton toiminta on suurelta osin keskittynyt loma-aittojen ja saarimökin vuokraamiseen, sekä tiettyjen juhlien järjestämiseen.

HALLITUS

Toveriliiton hallitukseen kuuluu kuusi valeilla valittua jäsentä sekä opiston rehtori ja apulaisrehtori.

Hallituksen vaaleilla valitut jäsenet ovat Kielo Jänönen, Paavo Kukkonen, Niilo Kunnasranta, Pekka Lehikoinen, Sirkka Meriläinen ja Tiina Uittomäki.

Opistoa hallituksessa edustivat rehtori Kyllikki Tiensuu ja apulaisrehtorit Cris Holton ja Maija-Liisa Pasanen.

Kuluneena toimintakautena hallituksen puheenjohtajana toimi Sirkka Meriläinen, sihteerinä Paavo Kukkonen ja rahastonhoitajana Vesa Kaskinen.

Hallitus kokoontui toimintakautenaan kolme kertaa.

JUHLATOIMINTA

TOVERIPÄIVÄT järjestettiin perinteen mukaan marianpäivänä 22.3.1987.

JUHANNUSJUHLAA vietettiin opistolla 19.6.1987. Juhlaan osallistui toista sataa kuntokurssilaista ja nurmekselaista.

Toveriliittolaisia ja opiston ystäviä lähti Kuhmosta ja opistolta Lapuan EVANKELIUMIJUHLILLE viitisenkymmentä henkeä.

OPISTOLAISPÄIVÄT, jotka yleensä järjestetään Kuhmon Paloniemessä, pidettiin poikkeuksellisesti opistolla 7.—8.8.1987.

TALKOOT

Toveriliittolaiset pitivät kesäkuussa Honkasaaressa uuden mökin ympäristön raivaus- ja siistimistalkoot. Urheita työläisiä saareen kokoontui ilahduttavan runsaasti, toistakymmentä henkeä.

MATKAILUTOIMINTA

Toveriliiton toiminnan rahoitus perustuu loma-aitan ja saarimökin vuokraamiseen.

Vuoden 1987 aikana toveriliitto rakennutti Honkasaareen toisen mökin, jota vuokrattiin turisteille muutamaksi viikoksi, vaikka markkinointia ei pystytty järjestämään matkailukautta ajatellen riittävän aikaisin.

Toveriliiton tiloissa majoittui vuoden 1987 aikana 367 henkeä. Majoitusvuorokausien määrä oli 916.

Lisäksi kannattaa korostaa, että osa matkailijoista käyttää hyväkseen opiston ruokailupalveluja, joten opistoalueelle jäävä rahamäärä on huomattavasti suurempi, kuin toveriliiton tileistä voisi päätellä.

PIRTIN VIESTI

Toveriliiton julkaisua Pirtin Viestiä on toimitettu kolme numeroa. Ensimmäisessä numerossa keskityttiin kokonaan opiston henkilökunnan ja toiminnan esittelyyn. Tätä numeroa jaettiin jokaiseen nurmekselaiseen talouteen. Lisäksi numeroa on lähetetty ympäri maata, muun muassa kaikkiin työvoimatoimistoihin. Tämän esittelynumeron toimittivat rehtori Kyllikki Tiensuu ja kurssisihteeri Kaija Lätti.

Talouden kannalta Pirtin Viesti tuottaa tappiota. Tosin on vaikea arvioida, kuinka paljon kurssilaisia lehden ilmoitukset tuovat opistolle.

TALOUS

Toveriliiton rahatilanne on ollut kuluneeseen vuoteen asti varsin hyvä. Uuden mökin rakentaminen maksoi 73 668 markkaa. Kuluissa ovat mukana myös sähköistyksestä aiheutuneet kustannukset.

Mökkiin hankitun kalustuksen arvo kohosi 9 028 markkaan.

Uusi mökki on vakuutettu 85 000 markan ja irtaimisto 15 000 markan arvosta.

Mökkejä vuokrataan joko suoraan opistolta tai Pohjois-Karjalan Matkatoimiston kautta.

Toveriliitto joutui sijoittamaan kaikki varansa uuden mökin rakentamiseen, joten tällä hetkellä yhdistys on lähes rahaton.

Toivokaamme, että sijoitukset osoittautuvat jo tulevana kesänä tuottoisiksi.

OPISTON TOVERILIITTO

TULOSLASKELMA
1.1.1987—31.12.1987

			Ed. tilikausi
VARSINAINEN TOIMINTA			
TUOTOT			
jäsenmaksut		3110,00	3165,00
PV-tilausmaksut		9417,50	6970,00
lomamökkien tulot		24933,00	15801,50
TUOTOT	**	37460,50	25936,50
KULUT			
PV-kulut		—11068,00	—10169,30
lomamökkien kulut		— 1153,90	— 1998,25
sähkömaksut		— 473,00	
hallintomenot		— 131,70	— 6,10
ilmoitukset		— 192,50	— 182,50
palovak. maksut		— 796,55	— 771,50
stipendit			— 700,00
KULUT	**	—13815,65	—13827,65
VARSINAINEN TOIMINTA	**	23644,85	12108,85
VARAINHANKINTA			
TUOTOT			
korkotulot		348,37	679,36
MUUT TUOTOT JA KULUT			
muut tulot		252,70	200,00
POISTOT			
poistot kiinteist.		— 6970,95	— 4513,00
poistot irtaim.		— 884,85	— 455,00
POISTOT	**	— 7855,80	— 4968,00
YLI/ALIJÄÄMÄ			
ylijäämä		16390,12	8020,21

OPISTON TOVERILIITTO

TASE
31.12.1987

			Ed. tilikausi
VASTAAVAA			
RAHOITUSOMAISUUS			
Rahat ja pankkisaamiset			
postisiirtotili		174,10	514,02
talletustili OP		1554,04	25160,05
RAHAT JA PANKKISAAMISET	**	1728,14	25674,07
LASKUTUSSAAMISET			
saamiset		422,05	29572,00
RAHOITUSOMAISUUS	**	2150,19	55246,07
KÄYTTÖOMAISUUS			
KIINTEISTÖT			
aitta		26173,00	27550,00
saarimökki		32090,00	38204,00
huvila		69984,00	
KIINTEISTÖT	**	128247,00	65754,00
IRTAIMISTO			
kalustot		15161,00	6931,00
vaatevarasto		1654,00	1741,00
IRTAIMISTO	**	16815,00	8672,00
KÄYTTÖOMAISUUS	**	145062,00	74426,00
RAHASTOT			
Pirtin rahasto		3996,47	3166,58
VASTAAVAA	YHTEENSÄ	151208,66	132838,65
VASTATTAVAA			
VIERAS PÄÄOMA			
LYHYTAIKAINEN			
ostovelat		1150,00	
VIERAS PÄÄOMA	**	1150,00	
RAHASTOT			
Pirtin rahasto		3996,47	3166,58
OMA PÄÄOMA			
pääomatili		146062,19	129672,07
VASTATTAVAA	YHTEENSÄ	151208,66	132838,65

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y:n

TOIMINTASUUNNITELMA

kaudeksi 1988—1989

RAKENTAMINEN

Toveriliitto sai kesällä 1987 rakennetuksi kauan suunnitteilla olleen toisen saarimökin. Se ehti jo palvella jonkin viikon ajan matkailijoita.

Toisena rakennussuunnitelmana toveriliitolla on ollut Haikolan salin entistäminen. Tämä hanke siirtynee tuonnemmaksi, sillä tuo tila otettiin vuoden 1988 alussa opiston uuden taideryhmän käyttöön, koska opiston päärakennuksen alakerran taideluokka kävi liian pieneksi suurelle taideryhmälle.

TOIMINTAPÄIVÄ

Toveriliitto järjestää entiseen tapaan talkoot lomamökeillä, jotka kunnostetaan toukokuun alussa uutta turistikautta varten. Tervetuloa talkoisiin toukokuun 16. päivänä 1988.

JUHLAT

Juhannusjuhlat järjestetään aattona 24.6.1988 "Kunnon kesäkurssin" kanssa.

Kesän raamattu- ja lähetyspäivät (Kuhmon päivät") järjestetään viimevuotiseen tapaan siten, että 12. ja 13.8. ollaan opistolla Kohtavaarassa ja 14.8. osallistutaan Kuhmon lähetyspyhän tapahtumiin. Mukana on muun muassa Maila Mustonen.

Vuoden 1988 Evankeliumijuhlat pidetään Vammalassa 1.—3.7. Toivomme opistolaisten runsasta osanottoa. Linja-autokuljetus Kuhmosta ja opistolta.

Seuraavat toveripäivät järjestetään opistolla marianpäivänä 1989. Toveriliiton vuosikokous pidetään toveripäivien yhteydessä klo 11 alkaen, sen jälkeen seuraa jumalanpalvelus klo 12.00. Päiväjuhla alkaa klo 13.30. Toivomme juhlakurssien 1948—49, 1958—59, 1968—69 ja 1978—79 runsasta osanottoa.

Toveripäivien yhteydessä järjestetään kolmipäiväinen Kenian lähetyksen kurssi.

PIRTIN VIESTI

Toveriliiton lehteä Pirtin Viestiä julkaistaan tulevana toimintakautena sääntöjen määräämällä tavalla kolme numeroa.

Lehti tuottaa jälleen toveriliitolle tappiota. Tilaismaksun korotuksesta keskusteltaneen vuosikokouksessa.

Vuosikokous päätti korottaa Pirtin Viestin vuositilausmaksun 25 markkaan.

TOVERILIITON TALOUS

Toveriliitto on käyttänyt vuoden 1987 aikana varansa uuden lomamökin rakentamiseen. Käteisvarat ovat huvenneet lähes olemattomiin. Tulevan vuoden mökkien vuokrauksesta ei ole tässä vaiheessa tarkkaa tietoa, (tämän hetken tietojan mukaan mökkejä on vuokrattu 12 viikoksi), joten talouden kehityksen arvioiminen on vaikeaa. Aitat ovat olleet kevätlukukauden ajan opiskelijoiden käytössä, joten vuokratulot tätä kautta hieman kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna. Tämän perusteella toveriliiton talous kehittyy suotuisasti.

PYSÄHDY

Kuusen oksat ovat nöyrtyneet,
mustavalkoinen metsä.
Sineyden syli
laskoksissa kumpareiden takana.
Tummenevat sävyt kirkastavat
tähdet
kuun ohut pensseli muuttaa
ladun ääriviivoja.
Orava on pysähtynyt oksalle
jänis sulautunut pellon laitaan.
Auto särkee hiljaisuuden
liikkeeseen.

Liisa Töyrylä

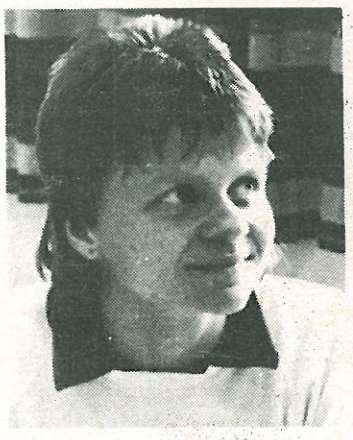

LÄHTÖ

Löysin rauhan
kangaspuiden alta
valokuvan kehitysaineesta
tekstiiliväristä.
Kannoin sen vaaran huipulle
ja sirottelin
puiden oksille
järven selälle
kannon nokalle.
Katselen myrskyä
silmästä silmään.

Liisa Töyrylä

Syksyn -86 neolaiset

Muistattehan, että luokkakokous on 4.—5.6.1988 opistolla. Kokoonnutaan lauantaina puoliltapäivin ja erotaan sunnuntaina puoliltapäivin. Mahdollisuus ruokailuun ja yöpymiseen opistolla. Kustannuksia tästä tulee noin 100 mk. Ottakaa mukaan liinavaatteet, valokuvat, diat, yms. mukavat. Kaikki joukolla koolle!

Terkuin: **Tiina**

J.K. Ilmoittakaa opistolle viimeistään viikkoa ennen kokousta aiotteko tulla. Tarkempia tietoja opistolta tai Tiinalta.

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y:n julkaisu

Kolme numeroa vuodessa.
Tilausmaksu 25 mk.

Päätoimittaja:
Paavo Kukkonen

Toimituskunta:
Käsityö- ja taideaideiden linja

Kurssikuva:
Reino Turunen

Muut kuvat:
Paavo Kukkonen ja käsityö- ja taideaideiden linja

Osoite:
75970 KOHTAVAARA
Puhelin: 976-30120
Postisiirtotili: Ku 82253-4

Painoasu:
Nurmeksen Kirjapaino Oy
Offsetrotaatio — 1988

ONNELLISTÄ KEVÄTTÄ